

FARSA, FALSARIS I FARSANTS
Isidor Cònsul

Xavier Moret, L'impostor sentimental. Empúries. Barcelona, 1995

-

Dins de la novel·la només hi ha un àmbit lliure d'impostures i compto que és l'espai signat per la sensatesa del propi novel·lista. Xavier Moret ha optat per passar-s'ho bé en el seu quart lliurament narratiu (després de L'americà que estimava Moby Dick, 1985, El manuscrit perdut, 1986 i Triangle blanc, 1988), i ha mirat d'engrescar el lector en un joc de complicitats que resumeixen el vell precepte de divertir divertint-se. Per això, L'impostor sentimental és una novel·la d'aigua clara, senzilla i de bon baixant, de ritme àgil i estil periodístic, d'estructura lleugera i només passablement ben escrita. La gràcia del conjunt, però, és haver aconseguit la mena de producte que l'autor s'havia proposat: fer un llibre jovial, distret i d'humor blanc, que convida al somriure més que no pas a la riallada, que es mou còmodament dins del gènere que li escau i que no amaga els referents anglesos que, de lluny o de prop, li serveixen de model, Tom Sharpe i David Lodge, sobretot. Un títol ideal, vaja, per al Premi Sant Jordi de l'any vinent. Llàstima que, en haver-se publicat, ja no podrà moure's en el pre-escalfament de la temporada que s'acosta ni en la roda obligada dels contactes previs. Amb el màrqueting del guardó més publicitat de la nostra història, a banda de vendre un fotimer d'exemplars que sempre és important, faria una feina didàctica impagable per a explicar com va el sidral dels premis literaris.

SOCIOLOGIA LITERARIA EN CLAU D'HUMOR

Perquè la trama de L'impostor sentimental roda entorn de la creació literària i Xavier Moret ho aprofita per passar pel sedàs del seu humor amable alguns punts del panorama editorial i de la dinàmica dels premis literaris que,

com ens ha ensenyat l'experiència, funcionen d'allò més bé si poden falcar-se d'escàndols i de polèmica. A la novel·la, mirall estricte de la realitat, la nit del sopar del premi més prestigiós i milionari, l'informador adient resulta ser un dels cambrers de l'hotel que ja té ben apamat com funciona el sarau. I a més de saber qui se l'endurà, el premi, sap sintetitzar virtuts i defectes de la novel·la guardonada i fins avançar-se a les paraules de l'escriptor premiat davant de la pregunta original i inevitable de què pensa fer amb els milions del premi.

Amb un deix de lúcida irreverència, L'impostor sentimental tracta el món de la creació literària convertint-se en una farsa discreta i amable sobre l'entorn sociològic de la literatura: un món d'ociosa i inútil vulgaritat, poblat per farsants i falsaris d'estirp. Ningú no és qui ha de ser, ni el pobre Víctor Mas, el protagonista de la novel·la, un periodista **free lancer** i escriptor novell, ahora, perdut entre els passadissos de la banalitat d'un congrés literari, a Cambrigde, que s'adoba amb aventures sentimentals i ensurts d'espionatge d'opereta. En aquest marc, assaja d'escriure-hi una novel·la sense passar, però, d'uns esborranys elementals i malgirbats. Això sí, abans de posar-s'hi, ha redactat la nota de resum de la portadella i ha escrit fins a tres crítiques diferents (una de positiva, una altra de negativa i una d'indiferent), sobre la novel·la que encara no ha escrit ni escriurà. Tot està controlat, però. Amb els esborranys previs i l'ajut del manual adient -Com escriure una novel·la en deu dies- ja hi haurà qui s'encarregarà de la redacció de la novel·la que acabarà, és clar, guanyant el premi més prestigiós i milionari de la narrativa nostrada. L'autor, fins i tot, no sap ni que s'hi hagi presentat. No hi fa res. El cambrer il·lustrat no s'equivoca mai i, com cada any, informa a qui li demana la identitat del guanyador, els trets que caracteritzen l'obra guardonada i fins què dirà l'escriptor premiat en la seva primera declaració.

Repeteixo, llàstima que s'hagi avançat l'edició. Faria un Sant Jordi
esplèndid, concloent i pedagògic. (Isidor Cònsul)